

Jens og Lisbet

Ny bruker på garden ble Jens – etter alt å dømme Jens Jonsen, som tidligere hadde vært dreng hos Ole Eriksen i Ustgarden. Jens kan muligens ha vært sønn av Jon Jøstesen i Bersvendsgarden. Ole Eriksen og sønnen Jon Olsen hadde omtrent samtidig overtatt Østbyhaugen. I matriklene 1712 – 1714 er Østbyhaugen og Gammelgarden oppført som ett bruk, med Ole og Jens som oppsittere. Fra 1721 er Jens enebroker av Gammelgarden, som har fått tilbake sin gamle skyldverdi på 1 1/2 øre. Ifølge matrikkelen av 1723 kunne bruket fø 1 hest, 10 storfe og 10 småfe. Utsæden var 3/4 tønne bygg, og normal høyavling var 45 lass. Jens eide på dette tidspunkt 6 marklag i garden, mens resten var eid av Canselieraad Lorents Angell. Gardparten til Jens ble oppkjøpt av Angell en gang mellom 1727 og 1746, og bonden ble dermed helt ut leilending. Fra 1790 ble garden lagt til Thomas Angells stiftelser.

Det var i stua på Gammelgarden at general Armfeldt søkte losji under retretten gjennom Tydal ved årsskiftet 1718 – 1719. Krigsskadene etter svenskene var forholdsvis små på garden, etter som det ikke ble slaktet noen storfe tilhørende Jens. Muligens kan dette forklares med at Ole på Østbyhaugen ennå eide kyrne, for der ble det ifølge taksten slaktet mange dyr. For Gammelgarden viste skadetaksten at det ble tatt 5 tønner bygg, 16 lass høy, 1 sau og gardsredskaper for vel 2 daler. Det totale skadebeløpet ble satt til 21 riksdaler 1 ort.

Etter Jens ble garden kalt Jensgarden. Navnet Gammelgarden oppsto først da den nåværende Jensgarden ble fradelt omkring 1760.

Jens Jonsen var g.m. Lisbet Bjørnsdtr. Hennes opprinnelse er ukjent. Jens døde før 1762. Manntallet dette året opplyser at Lisbet fremdeles levde, men at hun var sengeliggende. Det er ellers nevnt at Peder Bjørnsen, trolig bror av Lisbet, var dreng på garden i 1762.

Vi kjenner til at Jens og Lisbet hadde 4 barn:

1. Jon (1707-1772), g.m. Beret Larsdtr. (1713-1802) fra Bersvendsgarden. De bodde lenge her, men fikk så fradelt den gardparten som senere er blitt kalt Jensgarden, se denne.
2. Anders (død 1772), g.m. Elen Pedersdtr. Ytterøyen (1726-1778), fra Søndre Ytterøyen 8/1 i Meråker. Neste brukere, se nedenfor.
3. Hans (ukjent f. og dødsår), g.m. Marit Pedersdtr. Ytterøyen (1721-1808) fra Meråker, søster av ovennevnte Elen. De overtok bygselen på hennes heimrom og hadde barna:
  - a. Lisbet (1745-1830), g.m. Ole Larsen Næsvold (1732-1805) fra Næsvold 44/1 i Meråker. De bodde på Ytterøyen.
  - b. Anne (1749-1750).
  - c. Anne 1751, g.m. Ole Halvorsen Langnes (1749-1815), bosatt på Langnesset g.nr. 2 i Meråker.
4. Guri f. 1714. Hun døde trolig ung.

Jon og Anders ble i ettertid husket som to originale personer. De gikk under navnet «sjåkaran», fordi de var de siste som bodde i ljorestue med «sjå» for en glugge i veggen. Andre bønder hadde i deres tid satt inn vinduer med glass.

Brødrene delte garden omkring 1760. Jon og Beret flyttet ut og bosatte den nåværende Jensgarden.